

ProBiblio

iPad-pilots

Evaluatieverslag

Pilot-periode: mei t/m september 2011

Inhoud

Inleiding	3
iPad als informatiebalie	3
iPad als leestafel	5
iPad en 100 talenten	8
Conclusies en aanbevelingen	10

Organisatie:

- ProBiblio
- Hanrath architect

Deelnemers:

- Bibliotheek Hilversum
- Bibliotheek Den Haag
- Bibliotheek aan den IJssel
- Bibliotheek Katwijk
- Bibliotheek IJmond Noord
- Bibliotheek Rotterdam

Inleiding

In het eerste half jaar van 2011 heeft ProBiblio een iPad-module georganiseerd om Noord- en Zuid-Hollandse bibliotheken ervaring te laten opdoen met de iPad en te laten ontdekken wat deze kan betekenen voor bestaande en nieuwe vormen van bibliotheekwerk. Als aanvulling op deze module, en om de materie verder te verkennen, zijn drie pilots uitgevoerd in het werkgebied van ProBiblio. Deze drie pilots hadden als thema:

- 1 Inlichtingenwerk met de iPad
- 2 iPad als kranten/tijdschriftentafel
- 3 Bibliotheek van 100 talenten en de iPad

Van de ervaringen, conclusies en aanbevelingen uit deze pilots wordt in dit document verslag gedaan.

iPad als informatiebalie

De vraagstelling van deze pilot was: 'Is de iPad een volwaardige vervanging van de huidige informatiebalie?'.

Hilversum (centrale vestiging)

Startsituatie:

- 2x iPad 2, inclusief draagtas.
- 2 extra wifi punten aangebracht.
- 20 WIM'ers doen mee. Medewerkers waren bij de start positief en hebben een week lang in kleine groepjes van drie tot vier personen uitleg gekregen over de werking van de iPad.
- Windows-omgeving is overgenomen op de iPad via de app iTab om de catalogus (Bicat) te kunnen benaderen.
- Andere websites zoveel mogelijk via apps benaderen in plaats van via Windows omgeving.

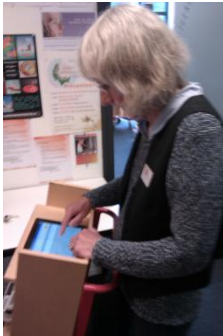
Inlichtingen met de iPad

Het gebruik van de iPad voor inlichtingenwerk is in Hilversum niet goed ontvangen. Dit kwam met name door het overnemen van een Windows-omgeving op de iPad. Hierdoor moet je de muis met je vinger bedienen wat niet prettig werkt op de iPad. Daarnaast wordt Bicat zoveel mogelijk bediend met functietoetsen en die zitten 'verstopt' op het iPad-toetsenbord. Dit alles staat tegenover de goede WIM-voorzieningen die Hilversum al heeft staan. Op de werkvloer staan voldoende WIM-zuilen die snel kunnen worden aan- en uitgezet met een UBS-stick. De WIM'er beschikt hierdoor automatisch over het laatstgebruikte scherm en met het verwijderen van de USB-stick schakelt het scherm zich meteen uit. Doordat de WIM-zuilen goed zijn uitgerust, kan de iPad zonder een Bicat-app daar op dit moment niet mee concurreren.

De WIM'ers in Hilversum krijgen veel vragen die ze uit hun hoofd beantwoorden. In de praktijk was de iPad hierdoor minder vaak nodig, zodat een medewerker tijdens de uitlening met een iPad rondliep zonder dat deze werd gebruikt.

Draagtas

Het gebruik van de draagtas is als slecht ervaren omdat deze los om het lichaam hangt. Bij het bukken tijdens opruimwerkzaamheden komt de tas met iPad steeds op de vloer terecht. Daarnaast werd het gebruikte materiaal als kriebelend ervaren.

Klanten

De reacties van klanten waren positief. Men verwacht niet dat de bibliotheek met een iPad werkt. De klanten hadden meer interesse in het apparaat zelf dan in wat er werd opgezocht. De WIM'ers vonden het een nadeel dat ze tijdens het opzoeken via de iPad voorover gebogen staan tegenover de klant, terwijl hun blik bij een WIM-zuil meer omhoog is gericht en dus meer richting de klant.

Voortzetting

Bibliotheek Hilversum is gestopt met het geven van inlichtingen via de iPad omdat de WIM-zuilen beter en sneller werken dan de iPad. Tijdens de pilot is wel gebleken dat de iPad voordelen oplevert bij het saneren van de collectie en het samenstellen van themacollecties. De iPads zullen voor deze werkzaamheden worden gebruikt en waar mogelijk worden ingezet bij klantactiviteiten.

Den Haag (vestiging Escamp)

Startsituatie:

- 2x iPad 2, inclusief draagtas
- Pilot in nieuwe vestiging
- Geen extra wifi geplaatst omdat ze al over een krachtig wifi-sigitaal beschikken.
- Gebruik van 2 iPads naast 2 informatiebalies
- 4 baliemedewerkers, die ook informatievragen beantwoorden, doen mee. Zijn enthousiast bij de start.
- ICT-beveiliging is bij een gemeentelijke dienst zeer hoog waardoor een Windows-omgeving niet konden worden overgenomen op de iPad. Catalogus (Concerto) werd benaderd via de AquaBrowser op de website.
- Andere websites zoveel mogelijk via apps benaderen.

Inlichtingen met de iPad

De algemene tendens van het gebruik van de iPad is dat het imago verhogend werkt, vooral voor jongere bezoekers. Het wordt als vernieuwend ervaren en laat zien dat de bibliotheek met de tijd meegaat.

Inlichtingen op de iPad werden gegeven met de Aquabrowser op de website.

Hierdoor kon extra uitleg worden gegeven over het verlengen en reserveren via de website. Maar omdat de website nieuw was, was dit soms nog wat onwennig voor de medewerkers in hun uitleg aan klanten.

Een voordeel van het gebruik van de iPad in een nieuwe vestiging was dat medewerkers bij het geven van inlichtingen meteen een rondleiding konden geven. Daarnaast werden in het gesprek met klanten ook meer bronnen geraadpleegd dan alleen de catalogus. Bijvoorbeeld in een gesprek met een klant die zich afvraagt of hij droog thuis kan komen, raadpleegt de medewerker de app van Buienradar.

Draagtas

De tas wordt als niet prettig ervaren. Vooral bij het opruimen is de tas niet praktisch omdat deze voorovervalt en dan over de grond sleept. Daarnaast is men van mening dat de tas een truttige uitstraling heeft voor zo'n vernieuwend apparaat.

Klanten

Richting klanten werkt het vooral imagoverhogend. Een bijkomend voordeel in een nieuwe vestiging was om klanten te kunnen rondleiden en tegelijkertijd inlichtingen te kunnen geven. Tevens had het gebruik van de AquaBrowser het voordeel de website extra onder de aandacht te kunnen brengen, met de mogelijkheden als het verlengen en reserveren van materiaal.

Voortzetting

Er wordt nog getwijfeld over het voorzetten van inlichtingen geven via de iPad. Het is meer imagoverhogend dan dat het noodzakelijk is voor het geven van inlichtingen. Kiest men voor voortzetting, dan zal waarschijnlijk met maar één iPad zijn. De andere iPad gaat dan over naar een andere vestiging.

iPad als leestafel

De vraagstelling van de pilot was: 'is de iPad een goede aanvulling of zelfs vervanging van de leestafel?'.

Resultaten enquête

Om extra informatie te verzamelen over het gebruik van de iPad op de leestafel is een enquête op de iPads geplaatst. In totaal hebben 36 klanten van beide bibliotheken de enquête ingevuld.

Het meeste zijn kranten (70%) en tijdschriften (44%) bekeken. Er is minder gebruikgemaakt van krantenbank of andere bibliotheekbestanden (15%). Daarnaast is de iPad ook gebruikt voor andere apps (33%) die de bibliotheken hiervoor extra op de iPad hadden geplaatst.

Het lezen van kranten en tijdschriften op de iPad werd als handig ervaren (70%) tegenover 19% die het niet prettig vond. 4% zag weinig verschil met de papieren versies.

Het bekijken van multimediaal materiaal werd door 68% als leuk ervaren en 32% vond het informatief. 8% gaf aan het niet fijn te vinden en niemand van de respondenten vond het multimediale materiaal op de iPad ongepast.

Op de vraag of de bibliotheek de iPad moet inzetten om het aanbod voor de leestafel uit te breiden met meer abonnementen gaf 81% aan dit te willen. Wat men graag wil lezen en/of bekijken is een groter assortiment tijdschriften, lokale kranten, kinderboeken of stukjes van nieuwe boeken. Daarnaast werd het gebruik van internet gemist voor bijvoorbeeld het raadplegen van Nu.nl, Hyves, Funda, lokale websites (bijvoorbeeld 112 Bollenstreek) of het spelen van games.

Katwijk (centrale vestiging)

Startsituatie:

- 2x iPad1, inclusief standaard
- iPads zijn via jail break ingericht door Jan David Hanrath om alleen gebruikt te kunnen worden voor het lezen van kranten en tijdschriften. Het was een expliciete keuze om de iPad alleen een verlenging van de leestafel te laten zijn. Geen internettoegang of games.
- De 2 iPads zijn tegenover elkaar aan de leestafel bevestigd.

Abonnementen

Tegenwoordig is aan bijna alle krantenabonnementen een digitale variant gekoppeld. Dit houdt in dat je met een abonneenummer van de fysieke krant op de website kunt inloggen om de digitale variant te bekijken. Bibliotheek Katwijk heeft al haar abonnementen via Ilge Subscription Management lopen waardoor ze niet over eigen abonneenummers beschikt. Ilge koopt namelijk collectief in onder één abonneenummer. Hierdoor konden deze gegevens niet worden vrijgegeven aan de bibliotheek. Omdat dit probleem tijdelijk te kunnen ondervangen zijn abonneenummers van medewerkers gebruikt voor de duur van de pilot. Dit is echter geen structurele oplossing. Ilge heeft aangegeven met deze problematiek aan de slag te gaan omdat ze door meer bibliotheken hierover zijn benaderd. Er zijn echter geen harde toezeggingen gedaan.

Bij tijdschriftenabonnementen speelt dit probleem niet. Op de tijdschriften die binnen komen via Ilge staan de abonneenummers vermeld waardoor de digitale variant op te halen is op de iPad.

De inhoud van tijdschriften en kranten is vaak niet anders dan de papieren versie. Dit wordt als teleurstellend ervaren omdat dit juist een kans kan zijn voor uitgevers om in digitale vorm meer te bieden. Uitgevers gaan verschillend om met hun aanbod. Zelfs binnen een uitgeversgroep zijn er verschillen in manieren van aanbieden, abonnementsvormen et cetera.

De indruk bestaat dat uitgevers hun aandacht meer richten op nieuwe verdienmodellen dan hun product te vernieuwen voor het lezen op tablets.

De bibliotheek overweegt om meer specifieke iPad-abonnementen nemen op verzoek van klanten. Deze abonnementen zijn vaak goedkoper, maar het nadeel is dat een tijdschrift dan niet uitgeleend kan worden.

Klanten

De timing van de pilot was niet optimaal omdat in de vakantieperiode er niet alleen minder bezoekers zijn maar de bibliotheek ook anders wordt gebruikt. Wel kwamen er positieve reacties en vooral ouderen vonden het leuk door het gemak in bediening. Deze doelgroep vroeg wel vaak naar uitleg over de bediening.

Medewerkers

De medewerkers waren wat huiverig in het werken met de iPad. De collega die deelnam aan de pilot werd als 'autoriteit' gezien waardoor de uitvoer aan deze ene persoon werd overgelaten.

Voorzetting

Bibliotheek Katwijk laat de iPads op de leestafel staan om er meer ervaring mee op te kunnen doen. Als het onmogelijk wordt met de abonnementen, dan zullen de iPads verwijderd worden.

De iPads worden geen vervanging van de huidige tijdschriften omdat het uitlenen van tijdschriften een groot succes is. Daarnaast wordt er gedacht aan een manier om de iPad ook aan te bieden in een luie stoel. Deze leent zich meer voor lekker lezen dan de leestafel.

Capelle (vestiging centrum en vestiging Schollevaar)

Startsituatie:

- 2x iPad 1, inclusief standaard
- iPads zijn via jail break ingericht door Jan David Hanrath om alleen gebruikt te kunnen worden voor het lezen van kranten en tijdschriften. Onder andere internet wordt afgesloten.
- Eén iPad is in de centrumvestiging geplaatst vanwege de grote leestafel die daar staat en omdat er veel bezoekers komen. De andere iPad is in de kleinere vestiging Schollevaar geplaatst omdat daar intensiever contact is met de klanten.

Abonnementen

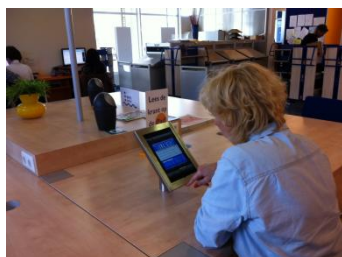
In Capelle speelde dezelfde problematiek rond de krantenabonnementen zoals beschreven bij Katwijk. Als oplossing hiervoor zijn losse iPad-abonnementen aangekocht voor de duur van de pilot. Dit is een omslachtige werkwijze omdat elke editie dan handmatig moet worden binnengehaald. Met een gekoppeld abonnement kunnen de klanten zelf de edities uploaden naar de iPad. Van kranten en/of tijdschriften waarvan geen apps beschikbaar zijn, is een link naar de website van de betreffende titel op de iPad geplaatst. Naast de kranten en tijdschriften is er ook voor gekozen om e-books en fotosites aan de iPad toe te voegen als extra service voor klanten.

De apps zijn met een credit card aangekocht. Hierdoor ging er veel tijd zitten in het uitzoeken van de betalingen op de iTunes-rekeningen.

Klanten

Op de centrale vestiging is naast de leestafel-iPad een extra exemplaar aan de balie bevestigd die veel door jongeren wordt gebruikt. Kinderen spelen hier graag spelletjes op.

Om de reacties van klanten te peilen is er op de website een poll geplaatst. Van de respondenten ziet 40% digitale abonnementen als een alternatief op de huidige fysieke kranten en tijdschriften.

Medewerkers

Parallel aan deze pilot zijn er iPads aangeschaft om te laten circuleren onder medewerkers. Op deze manier raken ze er sneller vertrouwd mee.

Voortzetting

Bibliotheek Capelle gaat door met het aanbieden van iPads op de leestafels in beide vestigingen om op deze manier meer ervaring te kunnen opdoen. Net als in Katwijk zal de iPad alleen worden weggehaald wanneer het onmogelijk wordt met de abonnementen. Verder is de bibliotheek bereid om op verzoek van klanten kranten en/of tijdschriften te plaatsen die maar door enkele leden gelezen worden. Deze kunnen dan per keer aangeschaft worden met een iTunes-kaart.

Overzicht beschikbaarheid kranten (situatie per september 2011)

Algemeen Dagblad	De centrale editie kan maar op één iPad worden geplaatst. Voor andere iPads moet je opnieuw betalen. Een alternatief is om voor andere iPads regionale edities te kiezen.
------------------	---

De Volkskrant	Kan maar op één iPad worden geplaatst. Voor andere iPads moet je opnieuw betalen.
NRC Handelsblad	Kan met één abonnement op meer iPads worden geplaatst.
Het Financieel Dagblad	Kan met één abonnement op meer iPads worden geplaatst.
Trouw	Moet per stuk worden gekocht, heeft nog geen abonnementsvorm voor de iPad.
De Telegraaf	Moet per stuk worden gekocht, heeft nog geen abonnementsvorm voor de iPad.
Reformatorisch Dagblad & Nederlands Dagblad	Is niet digitaal beschikbaar, heeft geen app.

iPad en 100 talenten

De vraagstelling van deze pilot was: 'Hoe kunnen de vele invoermogelijkheden (camera, microfoon, tekst, GPS en audio-ingang) van de iPad ingezet worden om kinderen volgens de theorie van de [meervoudige intelligentie](#) aan te spreken en uit te nodigen om bij te dragen aan de collectie van de bibliotheek?'

IJmond Noord (vestiging Beverwijk)

Startsituatie:

- 2x iPad 2
- Diverse apps: iMovie, Garageband, Groovemaker, Easybeats, Keynote, Pages, Adobe ideas, Doodle Buddy, Photo Booth, PS Express, Dropbox, Alice in Wonderland, Daar komt aap, mees Kees, Freek, de eigen bibliotheekwebsite
- Doelgroep: kinderen

Klanten

In de vestiging Beverwijk van Bibliotheek IJmond Noord is een zogenaamde Kamercommissie actief die volledig bestaat uit kinderen. Deze kinderen bepalen het grootste deel van het activiteiten aanbod van de bibliotheek, en testen alles voordat het aan een grotere groep kinderen aangeboden wordt.

De Kamercommissieleden hebben ieder de iPad een weekend thuis gehad. Vervolgens hebben zij tijdens een woensdagmiddag in de bibliotheek met een grotere groep kinderen hun ervaringen gedeeld via een groot scherm. Uiteraard konden belangstellenden direct de iPad uitproberen. De mogelijkheden van de iPad als fototoestel en de muzikale mogelijkheden waren favoriet. De Kamercommissie heeft besloten eerst iets met foto's en lievelingsboeken te doen. Ieder kind dat in juni in de jeugdafdeling kwam, had de mogelijkheid om van/met zijn/haar lievelingsboek een foto te maken.

Kort werden de camera, Photo Booth en PS Express uitgelegd door een medewerker of een kind. Kinderen werden aangemoedigd om vooral veel uit te proberen en zelf te ontdekken. Als ze een door henzelf goedgekeurde foto gemaakt hadden, konden ze deze naar zichzelf mailen. En als ze dat wilden, werd de foto uitgeprint en opgehangen in de bibliotheek. Er zijn honderden foto's gemaakt om die ene mooie

uit te kiezen en te bewerken. Er hebben 48 foto's in de bibliotheek gehangen, die druk bekeken werden en stuk voor stuk aanleiding waren tot gesprek. Vanwege het boek of vanwege het vriendje of de klasgenoot die ook op de foto stond. Kinderen ontdekten zelf dat de foto ook geïmporteerd kon worden in andere programma's die op de iPad stonden. Zo konden ze weer andere bewerkingen uitvoeren. Wegens groot succes is de periode met een maand verlengd.

Medewerkers

In een 100 talenten-jeugdafdeling gaat het om het contact met kinderen. Daar komen de ideeën vandaan voor wat er te zien en te doen is in de bibliotheek. De keuze voor

het inzetten van dit onderdeel van de iPad lag bij de kinderen zelf. De plek waar de foto's te zien waren, was direct bij binnenkomst van de bibliotheek. Voor de medewerkers was dit een geweldige aanleiding om met bezoekende kinderen in gesprek te gaan. Met heel concrete aanknopingspunten: wat is je lievelingsboek? Hou je van foto's maken? Bewerken? Wat is het lievelingsboek van anderen? Wat vind jij daarvan?

Voortzetting

Het volgende onderdeel dat uitgeprobeerd wordt, is muziek maken. Kinderen worden geattendeerd op de muziek-apps. Zij kunnen hun eigen opnames maken met instrument(en) naar keuze. Dit wordt opgeslagen in de iPad en/of opgenomen op praatknoppen (knoppen waarop je 40 seconden lang iets kunt opnemen, en vervolgens kunt afspelen).

Dit onderdeel zal ook gebruikt worden in samenwerking met de muziekschool (iPad met orkest). En daarna? Dat wordt aan de kinderen gevraagd.

Rotterdam (centrale vestiging)

Startsituatie:

- 2x iPad 2
- Doelgroep: jongeren
- Uitvoerders: 18-jarige leerling van het grafisch lyceum en een 15-jarige leerling via een maatschappelijke stage.

Klanten

Het idee was om jongeren filmpjes te laten maken voor leespromotie, waarbij ze op film vertellen waarom je hun favoriete boek moet lezen. Dit kwam moeilijk van de grond omdat veel jongeren niet spontaan gefilmd wilden worden met een boek in de hand om hier uitleg over te geven. Uiteindelijk zijn er wel een paar filmpjes gekomen met hulp van familie en vrienden, maar de verwachting vooraf was dit er veel meer zouden zijn.

Medewerkers

Alle collega's in zowel de Centrale Bibliotheek als in vestiging het Nieuwe Westen waren vooraf erg enthousiast. Niemand had ingeschat dat jongeren niet wilden meewerken. Dit heeft de medewerkers zeer verbaasd omdat deze doelgroep wel filmpjes en foto's met elkaar wil delen via sociale media. Vooruitlopend op een

eventueel vervolg is er gezamenlijk nagedacht over hoe jongeren in het vervolg hiervoor geïnteresseerd kunnen worden.

Voortzetting

Om dit project nog een keer te doen, is de inzet van scholen nodig. Hiervoor zal het huidige plan worden aangepast en aangeboden aan scholen. Als zij mee willen doen zal in de loop van volgend jaar het project herhaald worden. Hierbij wordt geprobeerd om het project te laten opnemen in het schoolprogramma zodat de leerlingen ook waardering krijgen op school, bijvoorbeeld in de vorm van studiepunten of een cijfer.

Conclusies en aanbevelingen

iPad als informatiebalie

Conclusies:

- Door het ontbreken van een aparte bibliotheekcatalogus-app is het geven van inlichtingen via de iPad geen vervanging van de huidige informatiebalie.
- Richting klanten werkt het vooral imagoverhogend.
- Onder medewerkers blijven er voor- en tegenstanders van het werken met de iPad. Het gebruik en de inzet van de mogelijkheden van de iPad zijn dus afhankelijk van de persoon die inlichtingen geeft. De iPad kan als een premium worden gebruikt voor medewerkers die het leuk vinden in dit in te zetten voor klanten.
- De tas wordt niet aanbevolen omdat deze niet praktisch is in gebruik.
- Uitleg aan de medewerkers over onder andere de bediening is cruciaal.

Aanbevelingen:

- Gebruik de iPad bij inlichtingen vooral als imagoverbetering voor klanten. Voor het geven van inlichtingen is het niet noodzakelijk.
- Probeer bij simpele vragen meer informatie te geven via de vele apps die beschikbaar zijn en aansluiten op de klantvraag. Een voorwaarde hiervoor is dat er voldoende medewerkers met voldoende beschikbaar zijn.
- De iPad is goed in te zetten voor het saneren van de collectie of het samenstellen van themacollecties.
- Gebruik de iPad voor het geven van presentaties in de bibliotheek. Hiervoor hebt u een iPad2 nodig omdat deze het volledige scherm laat zien in tegenstelling tot de iPad 1. Daarnaast hebt u de Apple VGA [adapter](#) nodig.
- De iPad kan worden meegenomen in educatieve programma's of klassenbezoeken.

iPad als Leestafel

Conclusies:

- De iPad is op dit moment een verrijking van de leestafel maar geen vervanging.
- Kranten en tijdschriften afnemen via een tussenpersoon die collectief inkoopt zorgt voor problemen om met de bestaande abonnementen toegang te krijgen tot digitale versies.
- Er zit nog weinig verschil in de papieren of digitale versie van kranten qua content. Uitgevers maken nog weinig gebruik van de online mogelijkheden in hun digitale producten.
- Klanten vinden het leuk om op deze manier kennis te maken met de iPad, maar misten de toegang tot internet die doelbewust was afgesloten.
- Uitleg aan de medewerkers over onder andere de bediening is cruciaal.

Aanbevelingen:

- Het biedt zeker een meerwaarde voor uw klanten, maar realiseer u wel dat er op dit moment veel hobbels zitten aan het regelen van abonnementen.
- Probeer verder te kijken dan alleen kranten en tijdschriften. Er kan ook worden uitgeweken naar blogs, e-books, sneak previews van nieuwe boeken et cetera.
- Om iTunes-rekeningen te voorkomen kunnen apps ook worden aangekocht met een losse iTunes-kaart in plaats van betaling via credit card.
- Log uw iTunes-account uit na het aanschaffen van een krant anders kan men vanaf de iPad content blijven downloaden.
- Overweeg specifieke iPad-abonnementen voor titels die u nu nog niet in de collectie hebt.
- Biedt ook internettoegang aan omdat klanten dit verwachten van het apparaat. Dit betekent dat u de iPad regelmatig moet nalopen op ongewenste apps en content.

iPad en 100 talenten

Conclusies:

IJmond Noord

- iPad kan heel goed ingezet worden in een 100 talenten-bibliotheek.
- Deze pilot was een directe koppeling tussen leesbevordering en intelligenties van kinderen (visueel/ruimtelijk, logisch/mathematisch, verbaal/linguïstisch, interpersoonlijk, intrapersonlijk). Andere activiteiten spreken weer andere intelligenties aan, bijvoorbeeld muzikaal/ritmisch.
- Dit is voor medewerkers een heel concrete en makkelijke manier om ervaring te krijgen in het praten met kinderen om te zien wat hen beweegt en wat ze willen vinden en achterlaten in de bibliotheek.
- Filmpjes maken met de iPad is erg leuk, als je mensen zover krijgt dat ze gefilmd willen worden.

Rotterdam

- Filmpjes maken met de iPad is erg leuk, als je mensen zover krijgt dat ze gefilmd willen worden.
- Prima invulling voor een maatschappelijke stage.
- Resultaten (filmpjes, foto's) kunnen op de website geplaatst worden.
- Met het resultaat kun je jongeren enthousiast krijgen voor boeken.

Aanbevelingen:

IJmond Noord

- Vertrouw de iPad aan de kinderen toe: ze zijn er voorzichtig mee.
- Zet de iPad niet vast op één plaats, om kinderen de kans te geven om de hele bibliotheek te gebruiken en rustig op een eigen plek de iPad te leren kennen.
- Maak altijd de afspraak met kinderen dat zij de iPad zelf aan u teruggeven, niet aan iemand anders.
- Leg niet alles te uitgebreid uit, ze ontdekken het zelf.
- Zorg direct voor het vervolg: als ze het goed vinden dat hun foto opgehangen wordt, zorg er dan ook voor dat deze er de volgende uitlending hangt. Laat hen zelf direct de foto naar hun eigen e-mailadres mailen.
- Ga in gesprek met kinderen, om erachter te komen wat ze nog meer willen met de iPad. Deze kinderen kunnen dit voor andere kinderen uitwerken: posters, persbericht et cetera maken, erbij aanwezig zijn en andere kinderen op weg helpen.

Rotterdam

- Neem goed de tijd voor de organisatie en het zoeken van belangstellenden.
- Plan de uitvoer in een voor uw doelgroep gunstige tijd.

- Betrek scholen bij het uitvoeren.
- Laat het project door twee personen uitvoeren. De ene interviewt, de ander filmt.
- Werk met een vooraf opgestelde lijst met vragen, maar speel in op de antwoorden.
- Bewerken van filmpjes kost best veel tijd, houd daar rekening mee.